

Åklagares yttrande över kostnadsräkningar

Rättslig vägledning 2026:1
Utvecklingscentrum
Januari 2026

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
1 Inledning	4
2 Rättslig reglering	5
2.1 Rätten till ersättning	5
2.1.1 Huvudregeln	5
2.1.2 "Taxemål"	5
2.2 Kostnadsräkningen	6
2.3 Åklagares skyldighet att avge yttrande	7
2.3.1 "Huvudförhandlingsmål"	7
2.3.2 "Förordnandemål"	7
2.4 Underrättelser från domstol i vissa fall.....	7
3 Åklagarens yttrande	9
3.1 Yttrandet ska avse yrkad ersättning för arbete.....	9
3.2 Det krävs ingen detaljgranskning	9
3.3 Skälighetsbedömningen.....	10
3.3.1 Arbetad tid	10
3.3.2 Nödvändiga åtgärder?.....	11
3.4 Muntligt eller skriftligt yttrande?.....	12
3.5 Hur kan ett skriftligt yttrande utformas?	13

Den här rättsliga vägledningen ersätter den tidigare rättsliga vägledningen (2021:19) med samma titel.
--

Sammanfattning

- Åklagaren ska yttra sig om skäligheten i ersättningsanspråket såvitt avser arbete (särskilt för arbete under förundersökningen) när det totala anspråket på ersättning är 100 000 kr eller mer i huvudförhandlingsmål, eller minst 30 000 kr i förordnandemål.
- Yttrandet kan lämnas muntligen eller skriftligen, men vid högre yrkade belopp eller mer komplexa ärenden är det oftast lämpligare med ett skriftligt yttrande.
- Bedömningen av skäligheten i anspråket utgår från arbetsredogörelsen i kostnadsräkningen. Ju mer omfattande målet är och ju högre ersättningsanspråket är, desto högre krav ställs på arbetsredogörelsens detaljeringsgrad.
- Åklagaren ska bedöma om antalet arbetade timmar och vidtagna åtgärder varit rimliga och nödvändiga för uppdraget, med beaktande av uppdragets omfattning och karaktär. Bedömningen av om nedlagd arbetstid är rimlig görs med utgångspunkt i hur många timmar ett normalskickligt rättsligt biträde skulle behöva för ett liknande uppdrag.
- Åklagaren behöver inte granska varje enskild åtgärd i detalj, utan ska ge sin uppfattning om det totala arvodesanspråket för arbetad tid är skäligt eller inte. Åklagaren behöver inte ange vilket belopp som ska anses utgöra skälig ersättning.
- Faktorer som påverkar bedömningen av skäligheten kan vara förundersökningens och huvudförhandlingens omfattning och komplexitet, antalet tilltalade, häktningstid, förekomst av svåra rättsfrågor, etc.
- När flera biträden varit förordnande i samma mål kan en jämförelse mellan ersättningsyrkandena göras för att tydliggöra skillnader i arbetad tid för biträden med likartade uppdrag. Jämförelsen kan då koncentreras till den arbetstid som återstår efter avdrag för förhørs- och förhandlings-tid.

1 Inledning

I brottmål har de rättsliga biträden som förordnats rätt till ersättning av allmänna medel för sitt uppdrag. Ersättningen kan avse dels arbete, dels olika former av utlägg och ersättning för tidsspillan. Ersättningen för arbete kan bestämmas antingen enligt en av Domstolsverket fastställd taxa eller annars enligt en fastställd timkostnadsnorm. Det är rätten som ansvarar för prövningen av skäligheten av ersättningsanspråket, dvs. om antalet arbetade timmar och vidtagna åtgärder varit rimliga och nödvändiga för uppdraget. I vissa situationer har dock rätten en skyldighet att höra åklagaren om dennes uppfattning i frågan om yrkandet om ersättning för arbete.

När åklagaren ska yttra sig över anspråket i biträdets kostnadsräkning kan flera frågor uppkomma, såsom måste jag svara direkt på rättens fråga inför sittande rätt, vad ska yttrandet avse, hur ingående måste min granskning vara, hur ska skäligheten i anspråket bedömas, vilka krav kan ställas på kostnadsräkningens utformning och detaljeringsgrad samt hur kan ett skriftligt yttrande formuleras?

Denna rättsliga vägledning är avsedd som ett stöd för åklagaren när sådana frågor uppkommer. Förhoppningsvis kan vägledningen underlätta åklagarens uppgift att avge yttranden till rätten, men avsikten är också att den ska bidra till att de yttranden som avges ger ett så bra underlag som möjligt för rätten att bestämma vad som utgör en skälig ersättning för det rättsliga biträdets uppdrag. Åklagarens yttrande är, oavsett om anspråket tillstyrks eller inte, ett viktigt stöd när domstolen ska bedöma skäligheten av och riktigheten i framställda ersättningsanspråk, särskilt vad gäller den del av anspråket som avser arbete med uppdraget under förundersökningen. Målet är att säkerställa en effektiv och rättssäker kostnadskontroll.

2 Rättslig reglering

2.1 Rätten till ersättning

2.1.1 Huvudregeln

En offentlig försvarare har enligt 21 kap. 10 § rättegångsbalken (RB) rätt till skäligen ersättning av allmänna medel för arbete, tidsspillan och de utlägg som uppdraget har krävt. Ersättningen för arbete ska enligt samma lagrum bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning och med tillämpning av en timkostnadsnorm.

Timkostnadsnormen fastställs årligen av regeringen och uppgår för år 2026 till 1 626 kr exklusive mervärdesskatt för den som är godkänd för F-skatt.¹

Timersättningen får avvika från timkostnadsnormen, om den skicklighet och den omsorg som uppdraget utförts med eller andra omständigheter av betydelse ger anledning till det.²

Rätten till ersättning för målsägandebiträden är reglerad i 5 § lagen (1988:609) om målsägandebiträde. Rätten till och förutsättningarna för ersättning ser likadan ut för målsägandebiträden som för offentliga försvarare.

2.1.2 ”Taxemål”

Av 21 kap. 10 § tredje stycket RB följer att en taxa ska användas i vissa fall. Ersättning ska då utgå med ett schablonbelopp grundat på antingen huvudförhandlingstiden eller, i s.k. förordnandemål³, den sammanlagda förhörs- tiden. När brottmålstaxorna tillämpas i sådana mindre omfattande mål görs alltså inte någon prövning av ersättningsbeloppets skälighet, och något yttrande i frågan från åklagare blir då naturligtvis inte aktuellt. Domstolsverket fastställer årligen de olika taxor som gäller i olika situationer, såsom för offentlig försvarare i tingsrätt och hovrätt⁴ respektive för offentlig försvarare och målsägandebiträde i förordnandemål.⁵

¹ Se förordningen (2009:1237) om timkostnadsnorm inom rättshjälpsområdet.

² Se 21 kap. 10 § andra stycket RB.

³ Dvs. mål där åtal inte väcks eller lagföring sker genom strafföreläggande.

⁴ DVFS 2024:17.

⁵ DVFS 2024:16.

2.2 Kostnadsräkningen

Yrkande om ersättning ska framställas i en kostnadsräkning som rätten får del av innan den aktuella instansen skiljer sig från målet. Kostnadsräkningen utgör grunden och ramen för domstolens beslut i ersättningsfrågan. När ersättning inte ska utgå enligt taxa ska kostnadsräkningen innehålla en arbetsredogörelse. Denna utgör underlaget för domstolens bedömning i frågan om den begärda ersättningen för arbete är skälig, dels vad gäller tidsåtgången som sådan, dels om de åtgärder som vidtagits har varit nödvändiga för uppdragets genomförande.

Reglerna i 20 § rättshjälpsförordningen (1997:404) om vad en kostnadsräkning ska innehålla gäller även för offentliga försvarare och andra rättsliga biträden i brottmål.⁶ Av bestämmelsen framgår att kostnadsräkningen i skilda poster ska ta upp den ersättning som begärs för arbete, tidsspillan och utlägg.

Enligt paragrafens andra stycke ska kostnadsräkningen – om ersättningen inte ska utgå enligt taxa – innehålla en arbetsredogörelse som ska vara så utförlig att ersättningsanspråkets skälighet kan bedömas.⁷ Arbetsredogörelsen ska innefatta uppgift om tidsåtgången för varje åtgärd som inte är rutinmässig. Hur utförlig arbetsredogörelsen måste vara beror på målets och uppdragets karaktär.

Det ställs högre krav på arbetsredogörelsen när målet är omfattande och det begärda arvodet är högt, men även i mindre omfattande mål är kraven högt ställda. Det gäller särskilt redogörelsen för åtgärder som utförts under förundersökningen, det vill säga den del av arbetet med uppdraget som domstolen har svårt att bedöma. Som utgångspunkt ska därför de åtgärder som biträdet vidtagit under förundersökningen beskrivas så att domstolen kan bilda sig en uppfattning i frågan om åtgärden varit nödvändig för uppdragets genomförande och om nedlagd tid förefaller rimlig med hänsyn till målets karaktär. Vissa åtgärder kan dock biträdet ha svårt att beskriva alltför ingående till följd av sin tystnadsplikt och skyldighet att verka för huvudmannens bästa. Om åtgärden inte alls kan beskrivas så bör detta anges i arbetsredogörelsen, tillsammans med en motivering.⁸

Rutinmässiga åtgärder inom ramen för uppdraget, dvs. arbetsuppgifter som är begränsade i tid och inte särskilt komplicerade, såsom kortare telefonsamtal, att läsa och skriva e-postmeddelanden eller att begära anstånd, behöver inte särredovisas utan kan anges med total tidsåtgång och antalet åtgärder. Åtgärder som tar mindre än 20 minuter i anspråk bör enligt

⁶ Se bl.a. 3 § förordningen (1997:406) om offentlig försvarare.

⁷ Ang. ersättning för upprättande av arbetsredogörelse, se NJA 2010 s. 19.

⁸ Se NJA 1984 s. 877.

förarbetsuttalanden regelmässigt kunna bedömas vara av sådan karaktär att de inte behöver särredovisas.⁹

Av kostnadsräkningen ska även framgå total tid som lagts ned på uppdraget och när arbetet påbörjades. Om försvararen satt någon annan i sitt ställe (substitution) ska detta framgå av kostnadsräkningen.

En försvarare har i vissa fall rätt till ersättning för upprättande av arbetsredogörelse (NJA 2010 s. 19).

2.3 Åklagares skyldighet att avge yttrande

2.3.1 "Huvudförhandlingsmål"

Av 1 § förordningen (2005:77) om kontroll av vissa ersättningsanspråk följer att domstolen, i mål om brott som hör under allmänt åtal, ska höra åklagaren när ett rättsligt biträde (bl.a. offentlig försvarare, målsägandebiträde eller en särskild företrädare för barn) begär ersättning av allmänna medel med ett belopp som uppgår till 100 000 kr eller mer. Åklagaren ska yttra sig över den yrkade ersättningen för arbete, särskilt ifråga om ersättning för arbete som utförts under förundersökningen.

Formen för hur domstolen ska höra åklagaren är inte reglerad, utan så kan ske såväl genom ett skriftligt föreläggande som muntligen. I vilken form åklagaren ska avge yttrande är på motsvarande sätt inte heller reglerat.

2.3.2 "Förordnandemål"

När ersättningsyrkandet framställs i ett s.k. förordnandemål, dvs. ett mål där åtal inte väckts, gäller enligt 1 § andra stycket förordningen (2005:77) om kontroll av vissa ersättningsanspråk motsvarande skyldighet för domstolen att höra undersökningsledaren (dvs. en undersökningsledare vid polis eller tull eller en åklagare). Så ska alltid ske om ersättningsyrkandet uppgår till minst 30 000 kr, eller annars om det behövs för att bedöma skäligheten i anspråket. Undersökningsledaren ska yttra sig över den yrkade ersättningen för arbete.

2.4 Underrättelser från domstol i vissa fall

När en domstol beslutar om ersättning till ett rättsligt biträde med ett belopp som uppgår till 150 000 kr eller mer ska domstolen underrätta Justitiekanslern (JK) om beslutet.¹⁰ Att JK ska underrättas beror på att det är JK

⁹ Se prop. 2004/05:41 s. 18 ff. och NJA 2008 s. 223.

¹⁰ Se 23 § p. 4 Domstolsverkets föreskrifter om rättshjälp och underrättelser till Justitiekanslern (DVFS 2022:2).

som för det allmännas räkning är behörig att överklaga bl.a. beslut om ersättning av allmänna medel till rättsliga biträden.

När domstolen beslutar att inte tillerkänna en advokat den begärda ersättningen av allmänna medel fullt ut, utan sätter ned ersättningen med en betydande del, ska detta rapporteras av domstolen till Sveriges advokatsamfund. Rapportering ska alltid ske när den yrkade ersättningen sätts ned med 50 000 kr eller mer. Rapporteringen till samfundet syftar till att ge underlag för disciplinära förfaranden mot advokaten. Denna rapporteringskyldighet följer av 2 § förordningen (2005:77) om kontroll av vissa ersättningsanspråk.

3 Åklagarens yttrande

3.1 Yttrandet ska avse yrkad ersättning för arbete

Åklagaren ska yttra sig över den yrkade ersättningen för arbete, särskilt såvitt avser ersättning för arbete som utförts under förundersökningen. Domstolen har mot bakgrund av hur brottmålsförfarandet är uppbyggt begränsad insyn i vad som har hänt i målet under det stadiet. Åklagarens insikter i förhållandena kring förundersökningen är därför viktiga för att domstolen ska få ett bra underlag för att bedöma skäligheten i den del av ersättningsanspråket som avser arbete med uppdraget under förundersökningen. Åklagarens yttrande är också värdefullt för JK vid övervägande om ett ersättningsbeslut ska överklagas eller inte.

Även om åklagarens skyldighet att yttra sig främst avser skäligheten av begärd ersättning för arbete finns inget hinder mot att åklagaren också yttrar sig över de poster som avser tidsspillan och utlägg, i vart fall om åklagaren kan peka på omständigheter som gör att riktigheten i uppgifterna i kostnadsräkningen på objektiva grunder kan ifrågasättas.

I de fall då ett biträde som är verksamt långt ifrån domstolens domsaga inte har fått ett positivt förhandsbesked från domstolen ifråga om merkostnader för tidsspillan och utlägg bör om möjligt åklagaren lämna upplysningar om förhållanden som påverkar rätten till ersättning för tidsspillan och utlägg.¹¹ Det kan t.ex. handla om var förhör under förundersökningen har hållits, dvs. om förhören är hållna inom domsagan eller måhända på annan plats närmare biträdets verksamhetsort. Sådan information kan vara av intresse för domstolen (och JK).

3.2 Det krävs ingen detaljgranskning

Reglerna om åklagares skyldighet att yttra sig över kostnadsräkningar har till syfte att göra domstolen uppmärksam på om åklagaren anser att ett anspråk avsevärt avviker från vad som utgör skälig ersättning för uppdraget med utgångspunkt i målets omfattning, komplexitet, vilka åtgärder under förundersökningen som varit nödvändiga m.m.¹²

Åklagaren behöver endast uttala sig om skäligheten av det totala arvodesanspråket avseende arbete; det krävs inte att åklagaren anger vilket belopp som bör anses skäligt.

¹¹ Se 21 kap. 10 § fjärde stycket RB.

¹² Se prop. 2004/05:41 s. 27.

Yttrandeskyldigheten innebär inte att åklagaren i detalj måste granska och kommentera varje enskild åtgärd i kostnadsräkningens arbetsredogörelse.

Samtidigt bör åklagaren beakta att yttrandet syftar till att det rättsliga biträdet av domstolen kan tillerkännas skälig ersättning, varken mer eller mindre. Åklagarens yttrande kan således även bidra till att biträdet tillerkänns högre ersättning än vad som vid första anblicken är givet. Rätten kan ha svårt att bedöma om vissa åtgärder som vidtagits av biträdet under förundersökningsstadiet verkligen krävts för uppdragets fullgörande och hur tidskrävande dessa varit. Även sådana åtgärder som inte gett något för rätten påvisbart resultat, eller som i efterhand visat sig vara missriktade, kan vara ersättningsgrundande. Åtgärder som å andra sidan ligger helt utom uppdraget och inte varit påkallade för att ta tillvara huvudmannens intressen i målet är som utgångspunkt inte ersättningsgrundande. Förundersökningsledaren har genom sin kännedom om vad som förekommit under förundersökningen ofta möjlighet att bedöma åtgärdens relevans för uppdraget.

Om den åklagare som ska avge yttrandet inte lett förundersökningen kan det ibland finnas skäl för denne att ta kontakt med tidigare åklagare i ärendet, utredningsledare, förhørsledare eller annan för upplysningar för att kunna bilda sig en egen uppfattning om kostnadsyrkandets skälighet. I första hand torde detta vara aktuellt i mer omfattande och komplexa ärenden med höga ersättningsanspråk eller då arbetsredogörelsen innehåller oklart beskrivna och tidskrävande åtgärder vars nödvändighet för uppdraget förefaller tveksamma.

3.3 Skälighetsbedömningen

Som tidigare nämnts ska åklagarens yttrande avse frågan om yrkad ersättning för arbete är skälig, och då särskilt avseende den del av arbetet som utförts under förundersökningen. Utgångspunkten för åklagarens prövning av ersättningsanspråket är arbetsredogörelsen i kostnadsräkningen. Utan en utförlig arbetsredogörelse från det rättsliga biträdet är det i princip omöjligt för åklagaren att bedöma skäligheten i det totala ersättningsanspråket avseende arbete, dvs. att ta ställning till antalet arbetade timmar och om vidtagna åtgärder krävts för att genomföra uppdraget på ett riktigt sätt. Om brister i arbetsredogörelsen medför att det inte är möjligt för åklagaren att ta ställning till skäligheten i ersättningsanspråket, helt eller delvis, bör åklagaren kunna nöja sig med att ange detta i yttrandet.

3.3.1 Arbetad tid

Ersättningen för arbete ska som tidigare nämnts bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning. Bedömningen av vad som är en rimlig tidsåtgång ska göras med utgångspunkt i hur många timmar ett "normalskickligt" biträde hade behövt arbeta med ett motsvarande uppdrag. Detta kan såklart i sig vara svårt att

bedöma, men åklagaren får göra en bedömning utifrån egna kunskaper och erfarenheter från andra ärenden.

Vid bedömningen av om den nedlagda tiden för arbete framstår som rimlig kan ett flertal faktorer beaktas, däribland vilken tid som krävts för genomgång av förundersökningsprotokollet och sidomaterialet med hänsyn till materialets omfattning och innehåll, hur omfattande och komplex förundersökningen och huvudförhandlingen i övrigt har varit, antalet förhör som hållits under förundersökningen, den tilltalades roll i och inställning till den åtalade brottsligheten, om den tilltalade har varit frihetsberövad och i så fall hur länge, om det har förekommit flera personer som varit misstänkta/tilltalade i samma mål och om förundersökningen rört ett stort antal brottsmisstankar.

Vidare kan omständigheter som påverkat behovet av klientkontakter påverka bedömningen, såsom huvudmannens ålder och övriga personliga förhållanden. Faktorer såsom att utredningen omfattat förverkandefrågor av komplicerad natur eller omfattande material avseende hemliga tvångsmedel kan även få betydelse samt om det förekommit tolkbehov eller internationell anknytning.

I mål som involverar flera rättsliga biträden, där uppdragen framstår som något sånär likvärdiga, kan man som utgångspunkt tycka att ersättningsyrkandena avseende arbetad tid inte bör skilja sig åt på något mer påtagligt sätt. Ett sätt att tydliggöra skillnader mellan olika ersättningsyrkanden kan vara att från den totala tidsåtgången för uppdraget räkna bort den tid som avser närvaro vid förhör och olika förhandlingar (häkttings-, beslags- och huvudförhandling). Om den återstående arbetstiden tydligt skiljer sig åt mellan biträden med jämförbara uppdrag, kan det finnas anledning att göra en mer ingående granskning av arbetsredogörelsen från det eller de biträden som debiterat för fler timmar än de andra för att kunna bedöma om skillnaden framstår som motiverad, vilket naturligtvis kan vara fallet.

I de fall där en tilltalad har haft flera försvarare kan det finnas skäl för åklagaren att vara uppmärksam på i vilka situationer som försvararna har redovisat arbetad tid för samma arbetsmoment och i dylika fall överväga i vilken mån som försvararnas ”dubbelarbete” varit befogat.

3.3.2 Nödvändiga åtgärder?

Endast kostnader som varit nödvändiga för uppdragets riktiga genomförande kan ersättas. Frågan om vad som krävts av biträdet för att fullgöra sitt uppdrag tar sin utgångspunkt i skyldigheten att agera i och för huvudmannens intressen.

Den arbetsredogörelse som ska ingå i kostnadsräkningen utgör utgångspunkten för prövningen. Att en viss redovisad åtgärd varit nödvändig för uppdragets genomförande är ofta självklart, såsom inläsning av förundersök-

ningsprotokoll eller närvaro vid förhör, och behöver inte redovisas särskilt utförligt i arbetsredogörelsen. Andra åtgärder som vidtagits av försvararen kan domstolen ha svårare att ta ställning till. Det kan vara åtgärder som vidtagits i klientens intresse men som inte gett något påvisbart resultat vid huvudförhandlingen och som rätten därmed har svårt att värdera nyttan av.

I dessa fall har i allmänhet åklagaren bättre förutsättningar att ta ställning till om åtgärden, då den vidtogs, varit nödvändig för uppdragets genomförande eller ej. Bara det förhållandet att en vidtagen åtgärd från åklagarens synvinkel framstår som onödig innebär emellertid inte i sig att åtgärden ska anses falla utanför uppdraget och därmed inte vara ersättningsgrundande. För att nödvändigheten av det arbete som lagts ned på en viss åtgärd ska ifrågasättas bör det krävas att åtgärden på ett tydligt sätt saknar koppling till de frågor som varit aktuella i ärendet, vare sig det gäller bevisfrågor eller frågor med koppling till klientens personliga förhållanden. Åtgärder som en normal-skicklig advokat inte hade behövt vidta för att sköta sitt uppdrag bör inte heller bedömas som nödvändiga, som t.ex. vissa utredningar om gällande rätt.

I viss begränsad utsträckning har en offentlig försvarare rätt till ersättning också för s.k. kurativa åtgärder, såsom besök hos en klient på häktet som inte primärt handlar om att förbereda klientens talan i brottmålet (se t.ex. RH 1996:120, NJA 2008 N 9 samt NJA 1984 s. 877).

3.4 Muntligt eller skriftligt yttrande?

Som tidigare angetts finns det inga formkrav för åklagarens yttrande över ersättningsyrkanden, utan yttrandet kan avges såväl skriftligen som muntligen och oberoende av om domstolen begärt yttrandet i ett skriftligt föreläggande eller genom en fråga inför sittande rätt. Hur åklagaren ska avge sitt yttrande får avgöras utifrån vad som är lämpligast i det enskilda fallet. Ibland är det såväl lämpligt som naturligt att svara domstolen i samma form som begäran om yttrande.

Om domstolen ställer frågan om hur åklagaren ställer sig till ersättningsyrkandet inför sittande rätt när huvudförhandlingen ska avslutas finns dock skäl för åklagaren att be om en kortare frist för att kunna ge in ett skriftligt yttrande. I vart fall i mer omfattande mål kan det inte rimligen förväntas att åklagaren ska kunna ta ställning i frågan om skälighet utan att dessförinnan ha fått rimliga möjligheter att bilda sig en uppfattning i frågan. Genom att inte besvara frågan omedelbart, utan istället be att få återkomma med ett yttrande, visar åklagaren också att frågan är viktig och tas på allvar.

3.5 Hur kan ett skriftligt yttrande utformas?

Det finns som anförts tidigare inga formkrav för åklagarens yttrande. Åklagaren får därför själv avgöra hur yttrandet ska utformas och formuleras, allt efter vad som är motiverat med hänsyn till ärendets karaktär. Finner åklagaren att yrkad ersättning för arbete framstår som skälig räcker det att i yttrandet ange detta. Om åklagaren finner skäl att ifrågasätta skäligheten av ersättningsyrkandet behöver, som tidigare angetts, åklagaren inte ange vilket annat belopp som utgör skälig ersättning. Det viktigaste är att åklagarens inställning till skäligheten av det totala ersättningsyrkandet tydligt framgår av yttrandet. För att utgöra ett så bra underlag som möjligt för rättens (eller sedermera även JK:s) ställningstagande är det emellertid värdefullt om åklagaren om möjligt förklarar av vilket skäl och i vilka delar anspråket ifrågasätts. Är det för att vissa åtgärder enligt åklagaren inte varit påkallade för uppdragets fullgörande eller är det för att omotiverat mycket tid lagts ned på uppdraget?

I mål med flera rättsliga biträden kan en mer eller mindre utförlig sammanställning av de olika anspråken vara till hjälp för såväl åklagaren som domstolen att bilda sig en uppfattning i frågan om vilket antal arbetade timmar som skäligen krävts för uppdraget. En sådan sammanställning kan exempelvis göras i tabellform, där de olika biträdenas respektive ersättningsanspråk och andra relevanta fakta kring respektive uppdrag anges. En sådan redovisning av faktiska uppgifter kan på ett tydligt sätt visa om något biträde lagt ned betydligt mer arbete på uppdraget än andra biträden med likartade uppdrag, och därigenom indikera en avvikelse från den arbetstid som normalt sett borde ha krävts för uppdraget.

För ett exempel på hur en sådan sammanställning i tabellform kan se ut, se [bilaga](#).

Bilaga: Exempel på yttrande i mål med flera försvarare

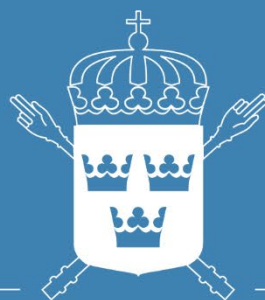
Yttrande över försvararnas kostnadsräkningar i mål BXXX-25

Part	Fsv	Total summa kr	Arbetad tid timmar	Inläsning av fup timmar	Förhørs- och förhandlingstid timmar	Frihets- berövande Gripen/ Släppt	Övrigt (tolk, HTM, flera åp etc.)
X	OF1	302 000	115	50	30	250512	
Y	OF2	320 000	148	68	20	250907/ 250913	
Z	OF3	237 000	111	38	25	250513	

När det gäller kolumnen inläsning av förundersökningsprotokollet har jag i de fall jag varit osäker - för att säkerställa att jag uppfattat rätt - kontrollerat dessa med försvararna (OF1 och OF2).

Vid jämförelse av försvararnas arbete av inläsning eller motsvarande av förundersökningsprotokollet framstår den av advokat OF2 begärda ersättningen som allt för väl tilltagen och bör således nedsättas.

Vidare vill åklagaren framhålla att de tilltalade X och Z varit frihetsberövade – i sammanhanget – avsevärt längre period än Y. Detta är ett förhållande som i normalfallet borde återspeglas i den nedlagda tiden för arbete. Detta är ytterligare en omständighet som bör beaktas vid bedömningen av skäligheten när det gäller advokat OF2:s yrkanden.

ÅKLAGARMYNDIGHETEN